

Providing a model of professional ethics for teachers in the higher education system: Qualitative research

Shokouh Jamali Zavareh: Ph. D student in Educational Psychology, Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

Gholamreza Manshaee*: Associate Professor, Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Mohammad Ali Nadi :Associate Professor, Department of Educational science, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Abstract

Introduction: Considering the role of higher education in training specialized and committed personnel and the feeling of the need to develop a comprehensive and comprehensive set that deals specifically with the components of professional ethics in higher education and the need to train teachers, the present study aims to provide a model of professional ethics. Professors in the higher education system.

Method: The present study was conducted qualitatively. In this method, two parts of content analysis and content analysis of interviews were used. All scientific and documentary texts related to the theory of professional ethics education in higher education, including first or second hand books and articles in the present study were considered as a statistical and sample population. Data were analyzed using open and axial coding and content matrix formation and analysis. In addition, the analysis process was performed through maxqda quality analysis software.

Results and discussion: By reviewing and merging 314 basic themes, 24 organizing themes for professors' professional ethics were identified and a network of professional ethics themes was drawn. Accordingly, professional ethics in higher education, including 7 main categories of educational ethics, research, personal, organizational, financial, interactive and cultural ethics were shown.

Conclusion: Finally, the final pattern of the combination of document analysis and interviews was drawn by the meta-combination method. University officials are advised to recognize the professional model of professors and take steps to promote professional ethics in higher education.

Keywords: Professional Ethics, Higher Education System, Professors, Qualitative Research

***Corresponding author:** Associate Professor, Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Email: smanshaee@yahoo.com

Providing a model of professional ethics for teachers in the higher education system: Qualitative research

Introduction: Ethics considered very important regulator of relationships between people (Salawati, Rahmani and Razman, 2014). It can be argued that ethics showed the individual's personality, however, professional ethics also shaped and expanded people's relationships and social bonds in a favorable way (Bayer and Nagy, 2017) and was related to the issues and questions as well as the moral principles and values of a system. The more comprehensive the observance of professional ethics, the higher the level of commitment to its principles, and the more reasonable the restrictions imposed by the principles of professional ethics and more effective in the growth of the organization, the stronger the adherence to it. Professionals pay attention and monitor the voluntary actions of professionals in the field of their activities (Nemat Allahizadeh, 2016). Today, in almost all organizational environments, professional ethics has been recognized as an important factor in preventing conflicts and deviations. In this regard, the higher education system, as a professional organization whose managers, officials, professors, and students are its employees, like any other organization, faces issues and problems on the way to achieving its goals, which need to be identified, corrected, and controlled. The first requirement of a professionally ethical university was to be aware of its moral responsibilities (Almasiani, 2015). The university is a symbol of the society's paradigm and worldview which reflects its future. If the scientific community intends to predict the nature, trend, process, structure and function of the future moral relations and relationships of the society and provide appropriate and timely solutions to prevent the consequences of the transformation of moral values in the future, it requires to always control the pulse of the society. Therefore, it can be said that the degree of conflict and adaptation of theoretical and behavioral moral values of this influential group is of great importance in the entirety of the social system (Khalfi, Javadi and Tawanbakhsh, 2016). Professional ethics in the higher education system guides and supports all stakeholders in this organization by specifying the range of right and wrong behaviors (Arasteh and Jahid 2012). The existence of many issues leads us to pay attention to and observe professional ethics in educational environments. Unethical decisions are one of the cases that, if repeated in the organization, can cause job burnout (Moradi and Mehri 2017). In addition, unethical judgments during the evaluation of professors' abilities and performances by members of the promotion committee or the evaluation of students' performance by professors prepares the ground for deception at the scientific and research level (Azad et al. 2015). Scientific fraud as a common problem included a set of behaviors based on trickery and deception, which a person carried out to achieve results beyond his competence (Chodzika et al., 2013). Common cases of scientific fraud included scientific plagiarism and deceiving superiors (Clary Vasyers 2017). The tensions and conflicts of professors with students and colleagues were not only a factor for slowing down and disrupting the advanced process of the system, but also as a background factor in other issues such as job burnout, and unfair and unethical judgments. Conflict as a lack of agreement among individuals or groups or any behavior that members did in order to oppose others was an issue of concern (Vairimo, 2016). The role of higher education in training specialized and committed personnel and feeling the need of compiling a comprehensive and inclusive package that specifically deals with the components of professional ethics in higher education and the need

to educate faculty members, was led to conducting the present research with the aim of providing a model of professional ethics of professors in the higher educational system.

Materials and Methods: The present study was conducted using a qualitative method. In this method, two parts of thematic analysis and content analysis of the interviews were used based on Atride-Sterling (2001) method. The statistical population in this research included all scientific and documentary texts related to the concept of professional ethics in higher education, including first-hand or second-hand books and articles published during 2014-2019, reference databases Irandak, Jihad Academic (sid), Mogiran, Nurmazg, Civilika, and those indexed in the foreign databases of PubMed, Google Scholar and Science Direct and the group of experts in the field of professional ethics. In the first part of the research, written documents were reviewed, and sampling continued until saturation, it means until the review of new texts did not yield any data different from the previous data. In this way, 23 written documents were selected as a sample group from the statistical population. Then the data extracted from the written documents were analyzed using open and axial coding and the formation and analysis of the matrix of themes. Meanwhile, the analysis process was also carried out through the qualitative analysis software Maxqda (2020). In the second stage of the research, first, according to the purpose of the research, a qualitative research questionnaire that included semi-structured and open-ended questions was designed with the aim of obtaining deeper information and discovering culture-related components about the professional ethics of professors in the educational system. In order to expand the sample of experts further, theoretical and snowball sampling methods were also used to identify the elites (informers) in this area. After selecting the first interviewee based on his research in the field of professional ethics and conducting interviews, the resulting qualitative data were immediately implemented and coded. The interviewee was also consulted about the next sample member. At this stage, according to the opinions of the interviewees, the necessary amendments were also made on the interview questions. The interviews with the next people were also done in the same way, and immediately after each interview, the data was analyzed and conducted. After conducting 12 interviews, no new data was being obtained and theoretical saturation was reached. After examining the texts obtained from 23 documents and 12 interviews, consequently the primary and basic themes were extracted, summarized, combined and categorized. Using those categories, the organizing themes were identified, and the theme network of these components was drawn, which led to the extraction of the components of the comprehensive concept of professional ethics in the higher education system. Finally, the altimate model resulting from the combination of document analysis and interviews was created.

Results and discussion: The examination and integration of 314 primary themes obtained from the combination of documents and interviews' themes showed 24 organizing themes for professors' professional ethics, based on which the network of professional ethics themes was drawn. Accordingly, for professional ethics in higher education 7 main categories of educational, research, individual, organizational, financial, interactive and cultural ethics were considered then the final model was drawn.

Conclusion: The officials of the universities have been advised to take steps towards the theoretical and practical promotion of professional ethics in higher education while recognizing the professional model of professors.

Keywords: Professional Ethics, Higher Education System, Professors, Qualitative Research

مجله‌ی توسعه‌ی آموزش جندی شاپور
فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی
سال چهاردهم، شماره ۳، پاییز ۱۴۰۲

ارائه الگوی اخلاق حرفه ای اساتید در نظام آموزش عالی: پژوهش کیفی

شکوه جمالی زواره: دانشجوی دکتری رشته روانشناسی تربیتی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.
غلامرضا منشئی*: دانشیار گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.
محمدعلی نادی: دانشیار گروه علوم تربیتی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

چکیده

مقدمه: آموزش عالی می تواند نقش مفیدی در تربیت نیروی متخصص و متعهد ایفا نماید. از این رو احساس نیاز به تدوین مجموعه ای جامع و فراگیر که بطور اختصاصی به مولفه های اخلاق حرفه ای در آموزش عالی و نیز لزوم آموزش آنان به اساتید بپردازد، وجود دارد. لذا پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی اخلاق حرفه ای اساتید در نظام آموزش عالی انجام پذیرفت. **روش کار:** پژوهش حاضر به روش کیفی انجام شد. در این روش، از دو قسمت تحلیل مضمون و تحلیل محتوای مصاحبه ها استفاده گردید. کلیه متون علمی و مستند مربوط به نظریه آموزش اخلاق حرفه ای در آموزش عالی به عنوان جامعه پژوهش در نظر گرفته شد. به منظور شناسایی مقوله ها، از نظرات نخبگان استفاده شد. نمونه گیری نخبگان به دو روش هدفمند و گلوله برفی تا رسیدن به اشباع نظری انجام گرفت. داده ها با استفاده از کدگذاری باز و محوری، و از طریق نرم افزار تحیل کیفی maxqda تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج: با بررسی و ادغام ۳۱۴ مضمون اولیه، ۲۴ مضمون سازمان دهنده برای اخلاق حرفه ای اساتید شناسایی شده و شبکه مضامین اخلاق حرفه ای ترسیم گردید. بر این اساس، اخلاق حرفه ای در آموزش عالی شامل ۷ مقوله اصلی اخلاق آموزشی، پژوهشی، فردی، سازمانی، مالی، تعاملی و فرهنگی نشان داده شد. در نهایت، به روش فراترکیب، الگوی نهایی حاصل از ترکیب تحلیل اسناد و مصاحبه ها ترسیم گردید.

نتیجه گیری: به مسئولین دانشگاهها توصیه می شود تا ضمن شناخت الگوی حرفه ای اساتید، نسبت به ارتقا اخلاق حرفه ای در آموزش عالی قدم بردارند.

کلیدواژه ها: اخلاق حرفه ای، نظام آموزش عالی، اساتید، پژوهش کیفی

***نویسنده مسؤل:** دانشیار گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

Email: smanshaee@yahoo.com

مقدمه

اخلاق به عنوان تنظیم کننده روابط میان انسانها از اهمیت زیادی برخوردار است؛ چرا که به عنوان یک نظام درونی، بدون آنکه نیازی به اهرمهای بیرونی داشته باشد، قادر است تا عملکردهای اخلاقی را تضمین نموده و یک نظام اخلاقی ایجاد کند (صلواتی، رحمانی و رزمان ۱۳۹۲). اخلاق نشان دهنده شخصیت فرد است؛ اما اخلاق حرفه ای است که مناسبات و روابط اجتماعی افراد را به طور مطلوب، شکل و گسترش میدهد (بایر و ناگی ۲۰۱۷) و به مسائل و اصول و ارزشهای اخلاقی یک نظام حرفه ای پرداخته و ناظر بر افعال ارادی و حرفه ای در حیطه فعالیت حرفه ای است (نعمت‌اللهی زاده ۱۳۹۶). میزان توسعه و رشد اخلاق حرفه ای بستگی به میزان کارکرد موفق و قابلیت تغییرپذیری آن دارد. هر قدر رعایت اخلاق حرفه ای فراگیرتر باشد، میزان تعهد به اصول آن از درجه بالاتری برخوردار است و هر قدر محدودیت‌های اعمال شده ناشی از اصول اخلاق حرفه‌ای منطقی تر و در رشد سازمان مؤثرتر باشد، پایبندی به آن محکم تر خواهد بود (شیخ ذکریایی و آتش زاده شوریده ۱۳۹۴).

امروزه تقریباً در تمامی محیط‌های سازمانی، اخلاق حرفه ای به عنوان عامل مهم پیشگیری از بخش زیادی از انحرافات شناخته می‌شود. در همین راستا، سیستم آموزش عالی نیز به عنوان یک سازمان حرفه ای که مدیران و مسئولان، اساتید و دانشجویان شاغلین آن هستند همانند هر سازمان دیگر در راه رسیدن به آرمان‌های خود با مسائل و مشکلاتی مواجه می‌شود. بنابراین شناسایی، اصلاح و کنترل آنها ضروری است. نخستین شرط اخلاقی بودن دانشگاه، آگاهی از مسئولیت‌های اخلاقی است. دانشگاه برای نیل به چنین دانشی به روش‌های مختلفی عمل می‌کند. ارائه بیانیه اخلاقی شامل اصول عام، نخستین صورت تدوین و اعلام الزامات اخلاقی دانشگاه بوده است. این اصول، بسیار کلی، راهبردی و فاقد قابلیت بکارگیری هستند. بسنده کردن به چنین اصولی ممکن است دانشگاه را به شعارزدگی در اخلاق سوق دهد. تدوین نظام نامه‌های اخلاقی برای کاهش ابهامات

اخلاقی، ابزاری متداول شده است (الماسیانی ۱۳۹۵). دانشگاه همچون جام جهان نما، آینده جامعه را منعکس می‌سازد. اگر جامعه علمی در صدد آن باشد که ماهیت، روند، فرآیند، ساختار و کارکرد روابط و مناسبات اخلاقی آینده جامعه را پیش بینی کرده و راه حل‌های مناسب و به موقعی برای پیشگیری از پیامدهای ناشی از دگرگونی ارزشهای اخلاقی در آینده ارائه دهد، مستلزم آن است که نبض جامعه را کنترل نماید. بارزترین نبض جامعه، شریان دانشگاه‌هاست که به دیگر شریان‌های مهم جامعه علامت می‌دهد؛ از این رو می‌توان گفت میزان تعارض و انطباق ارزش‌های اخلاق نظری و رفتاری این گروه تأثیرگذار در تمامیت نظام اجتماعی از اهمیت بسیار والایی برخوردار است (خلفی، جوادی و توابعش ۱۳۹۶).

تصمیمات غیر اخلاقی یکی از مواردی است که اگر در سازمان تکرار شود، می‌تواند موجب بروز فرسودگی شغلی شود. پژوهشگران نیز نشان داده‌اند که رهبرانی که رفتارهای اخلاقی را ترویج می‌کنند، به نوعی فرسودگی شغلی داخل سازمان را کاهش می‌دهند (مرادی و مهری ۱۳۹۷).

یکی دیگر از مسائل مهمی که متأسفانه نظام آموزش عالی کشورها همچون سایر کشورها به شدت با آن درگیر می‌باشد، فریبکاری علمی است که به مجموعه رفتارهای مبتنی بر نیرنگ و فریب گفته می‌شود که فرد برای دستیابی به پیامدها و نتایج فراتر از شایستگی خود، آنها را انجام می‌دهد (چودزیکا و همکاران ۲۰۱۳). سرقت ادبی (استفاده از کار دیگران بدون ارائه اعتبار آنها) و فریب مسوولان مافوق از بارزترین اشکال فریبکاری می‌باشند که همگان به غیر اخلاقی بودن آن اذعان دارند (کلری و سایرین ۲۰۱۷).

یکی دیگر از مسائل مهمی که از ضعف اخلاق مداری حرفه ای در آموزش عالی ناشی می‌شود تعارضات است. وجود تعارضات حل نشده و مزمن، احساس عدم وجود عدالت در ارزشیابی و تخصیص منابع به افراد در سازمان، عدم وجود ملاک صحیح و مطمئن در ارزشیابی و دستیابی تعدادی از افراد سازمان به موقعیت‌های بهتر به وسیله رفتارهای نادرست و فریبکارانه؛ باعث بروز نارضایتی از کار و

با توجه به نقش آموزش عالی در تربیت نیروی متخصص و متعهد، احساس نیاز به تدوین مجموعه ای جامع و فراگیر که بطور اختصاصی به مولفه های اخلاق حرفه ای در آموزش عالی بپردازد، وجود دارد. لذا پژوهش حاضر به دنبال ارائه الگوی اخلاق حرفه ای اساتید در نظام آموزش عالی می باشد.

قنبری و همکاران (۱۳۹۴) پژوهشی با عنوان اخلاق حرفه ای اعضای هیات علمی و رابطه آن با کیفیت آموزش عالی، در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه بوعلی سینای همدان انجام دادند. نتایج بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص رعایت استانداردهای اخلاق حرفه ای اساتید در سطح به نسبت مطلوب ارزیابی شد، ولی از نظر آنان بین وضعیت موجود و مطلوب رعایت استانداردهای اخلاق حرفه ای شکاف وجود دارد. نتایج الگویابی معادلات ساختاری نشان داد که اثر مستقیم اخلاق حرفه ای بر تضمین کیفیت مثبت و معنادار است.

روش

پژوهش حاضر به روش کیفی انجام شد. در این روش، از دو قسمت تحلیل مضمون و تحلیل محتوای مصاحبه ها استفاده گردید. در همین راستا، با توجه به منابع مطالعاتی، در گام اول مضامین فراگیر، سازمان دهنده و پایه اخلاق حرفه ای اساتید تعیین شده و سپس پرسشنامه کیفی پژوهش که شامل سوالاتی نیمه ساختار یافته و باز بود، طراحی شد. در ادامه و با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند نظری و گلوله برفی، نسبت به شناسایی نخبگان (اطلاع رسان ها) براساس مطالعات و فعالیت های ایشان در زمینه اخلاق حرفه ای و اخلاق مداری در سیستم آموزشی در این حیطه اقدام شد. پس از انتخاب اولین مصاحبه شونده و اجرای مصاحبه بلافاصله داده های کیفی حاصل پیاده سازی و کدگذاری شدند. همچنین از مصاحبه شونده در مورد عضو نمونه بعدی مشورت گرفته شد. در این مرحله با توجه به نظر مصاحبه شونده گان اصلاحات لازم بر روی سوالات مصاحبه انجام گرفت. بعد از هر مصاحبه داده ها پیاده و تحلیل شدند. سپس کدگذاری اولیه انجام شد. بدین منظور،

موقعیت شغلی می شود. از پیامدهای آن برخورد نامناسب با افراد مرتبط، کاهش انگیزه پیشرفت کاری و کاهش توان فرد است و به دنبال آن زمینه برای بروز فرسودگی شغلی هموار می شود. تعارض به عنوان عدم توافق در میان افراد یا گروه ها و یا هر رفتاری که اعضای یک سازمان به منظور مخالفت با سایر اعضا انجام دهند تعریف شده است (وایریمو ۲۰۱۶). کشمکش ها، تنش ها و تعارضات بین اساتید با دانشجویان، بین دانشجو و همکلاسی هایشان و بین اساتید و همکاران نه تنها خود به صورت مجزا، عاملی برای کاهش سرعت و اخلاق در روند پیشرفته سیستم می شود، بلکه به عنوان عامل زمینه ساز در سایر مسائل دیگر همچون فرسودگی شغلی، فرسودگی تحصیلی و قضاوت های ناعادلانه و غیر اخلاقی تاثیرگذار هستند. قضاوت های غیر اخلاقی در هنگام ارزشیابی از توانمندی ها و عملکردهای اساتید توسط اعضای کمیته ارتقاء و یا ارزشیابی عملکرد دانشجویان توسط دانشجویان و یا بالعکس علاوه بر یک کار ناپسند اخلاقی زمینه را برای فریبکاری در سطح علمی و پژوهشی آماده می سازد (آزاد و همکاران ۱۳۹۵).

یک گام موثر، شناخت اخلاق در آموزش عالی است. اخلاق حرفه ای در نظام آموزش عالی با مشخص کردن محدوده رفتارهای درست و نادرست، همه افراد ذینفع در این سازمان را هدایت و حمایت می کند. مدیران، اساتید و دانشجویان که در تعامل با یکدیگر قرار داشته و آموزش، پژوهش، تحصیل و خدمات فرهنگی و اجتماعی در حیطه وظایف آنان قرار دارد؛ گروه های هدف در اخلاق حرفه ای آموزش عالی هستند. بنابراین اخلاق حرفه ای در نظام آموزش عالی مجموعه ای از قوانین اخلاقی در حوزه های مدیریتی، آموزشی، تحصیلی و پژوهشی است. اخلاق مدیریتی به معنی مسئولیت پذیری در قبال رفتار خود و برخورد با تخلفات اخلاقی دیگر اعضای سازمان، تدوین معیارهای اخلاقی در دانشگاه و رفتار مناسب و شایسته در هدایت تلاش های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی و تلاش برای شناسایی و رفع نیازهای و مسائل مرتبط با اساتید و دانشجویان است (آراسته و جاهد ۱۳۹۰).

بررسی متون جدید، هیچ داده‌ای متفاوت از داده‌های قبل، به دست نداد.

داده‌هایی گردآوری شده به روش تحلیل مضمون بر اساس مقالات و منابع مرتبط با اخلاق حرفه‌ای در نظام آموزش عالی، با استفاده از کدگذاری باز و محوری و شکل‌گیری و تحلیل ماتریس مضامین تجزیه و تحلیل شدند. فرایند تحلیل از طریق نرم افزار تحلیل کیفی maxqda انجام شد و از روش‌های آمار توصیفی نیز استفاده شد.

سودمندی و آسیب نرساندن، توجه به رفاه دیگران و ارائه اطلاعات کافی درباره چگونگی پژوهش به تمامی آزمودنی‌های شرکت کننده، کسب رضایت نامه کتبی به منظور شرکت در پژوهش رعایت شدند. جهت رعایت اخلاق پژوهشی، پروپوزال با کد ۲۲۸۲۱۲۱۲۹۷۱۰۸۷ ثبت و کد اخلاق IR.IAU.KHUisf.REC.1399.058 از کمیته اخلاق دانشگاه اخذ شد.

نتایج

فرآیند تحلیل مضمون منجر به استخراج تعدادی مضمون شد که پس از کدگذاری‌های اولیه، هر کدام به تفکیک عنوان منبع مورد مطالعه از بین ۲۳ منبع (جدول ۱) به کار گرفته شدند.

جدول ۱. منابع استفاده شده به عنوان نمونه

Table 1. Resources used as examples

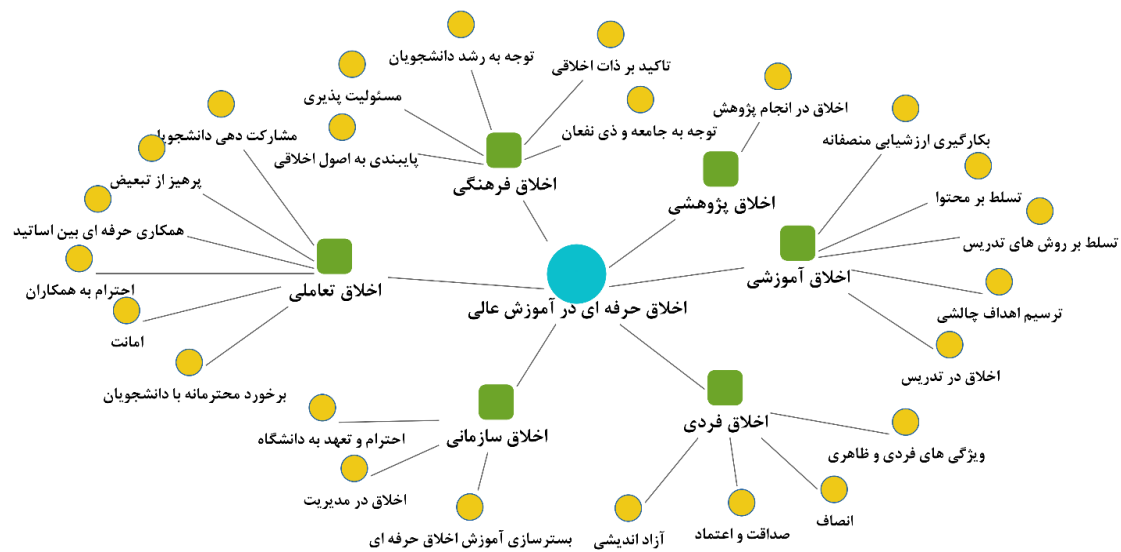
عنوان	سال انتشار	نویسنده(گان)
آسیب شناسی اخلاق حرفه‌ای اعضای هیئت علمی	۱۳۹۸	مشایخ و همکاران
مدل ساختاری روابط رهبری اخلاقی مدیران دانشگاهی و عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی با نقش میانجی اخلاق حرفه‌ای آنان در واحدهای جامع دانشگاه آزاد اسلامی	۱۳۹۷	مجدزاده
ارزیابی شاخصه‌های اخلاق حرفه‌ای از منظر علامه طباطبائی در اساتید دانشگاه فرهنگیان خراسان رضوی از دیدگاه دانشجویان	۱۳۹۶	چرابین و همکاران
اثر فرهنگ سازمانی بر اخلاق حرفه‌ای و عملکرد شغلی اعضای هیئت علمی تربیت بدنی و علوم ورزشی	۱۳۹۶	سلیمی و خداپرست
اخلاق حرفه‌ای در آموزش دانشگاهی: ابعاد و سازه‌ها	۱۳۹۶	یزدانی و ایمانی پور
مطالعه رابطه بین اخلاق حرفه‌ای و رفتار ضد شهروندی: مورد مطالعه: کارکنان دانشگاه اصفهان	۱۳۹۶	مقتدایی
ارزیابی اخلاق حرفه‌ای تدریس اعضای هیئت علمی	۱۳۹۶	حیدری ابولقاسمی و چابکی
به بررسی رابطه اخلاق حرفه‌ای و تعارضات شغلی با میانجی‌گری رفتار شهروندی سازمانی	۱۳۹۶	اکبری و همکاران
ارزیابی اخلاق حرفه‌ای اعضای هیئت علمی دانشگاه شهیدباهنر کرمان	۱۳۹۵	تیرگر و طباطبایی
اخلاق حرفه‌ای اعضای هیات علمی در نظام آموزش از دور	۱۳۹۵	اسماعیلی و رجبی

در جدول فوق آمده و فرایند تحلیل از طریق نرم افزار تحلیل کیفی maxqda انجام شد.

بعد از انجام و تحلیل ۱۲ مصاحبه اشباع نظری ایجاد شد. در مجموع و از میان ۱۲۲ متن و عبارت انتخاب شده ۱۷۰ کد استخراج شد. در ادامه این مرحله کدهای باز استخراجی تلخیص، ترکیب و دسته بندی شده و مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای در نظام آموزش عالی استخراج شد. سپس، شبکه مضامین این مولفه‌ها ترسیم شد و در نهایت با توجه به دو تحلیل مضمون و محتوا، با استفاده از روش فراترکیب مدل نهایی حاصل از ترکیب تحلیل اسناد و مصاحبه‌ها، ایجاد شد. کلیه متون علمی و مستند مربوط به نظریه آموزش اخلاق حرفه‌ای در آموزش عالی اعم از کتب و مقالات دست اول یا دوم (در پایگاه‌های استنادی ایرانداک، جهاد دانشگاهی (sid)، مگیران، نورمگز، سیویلیکا، و نمایه شده در پایگاه‌های خارجی پاب مد، گوگل اسکولار و ساینس دایرکت در ۵ سال اخیر). سالهای ۱۳۹۸-۱۳۹۳ ه.ش و ۲۰۱۹-۲۰۱۴ میلادی و کلیه خبرگان، ذی‌نفعان و اطلاع‌رسان‌ها در حیطه‌ی اخلاق حرفه‌ای در نظام آموزش عالی در سال ۱۳۹۸ ه.ش بعنوان جامعه آماری در نظر گرفته شدند. در پژوهش حاضر نمونه‌گیری نظری تا سطح اشباع از متون علمی جامعه انتخاب صورت گرفت. یعنی تا زمانی که دیگر

با بررسی و ادغام ۳۱۴ مضمون اولیه، ۲۴ مضمون سازمان‌دهنده برای اخلاق حرفه‌ای اساتید شناسایی شد که

مدل نهایی اخلاق حرفه ای اساتید در آموزش عالی
براساس تحلیل مضامین متون شامل مضامین ارائه شده در
شکل ۱ می باشد.

شکل ۱. شبکه مضامین اخلاق حرفه ای اساتید در آموزش عالی (تحلیل مضامین)

Figure 1. The network of professional ethics topics of professors in higher education (content analysis)

در ادامه به تحلیل محتوای مصاحبه‌های انجام شده در راستای هدف شناسایی شاخص‌های اخلاق حرفه ای در آموزش عالی پرداخته شد. جدول ۲ مولفه‌های استخراج شده مولفه‌های اخلاق حرفه ای اساتید در آموزش عالی از مصاحبه با خبرگان را نشان می‌دهد.

مطابق با قالب مضامین اخلاق حرفه ای، شبکه مضامین اخلاق حرفه ای در شکل (۱) به صورت نمودار فوق ترسیم شده است. شبکه مضامین ترسیم شده شامل یک مضمون فراگیر، ۲۴ مضمون سازمان دهنده می باشد که در قالب ۶ مضمون اصلی اخلاق فردی- سازمانی- آموزشی- پژوهشی- فرهنگی و تعاملی بودند.

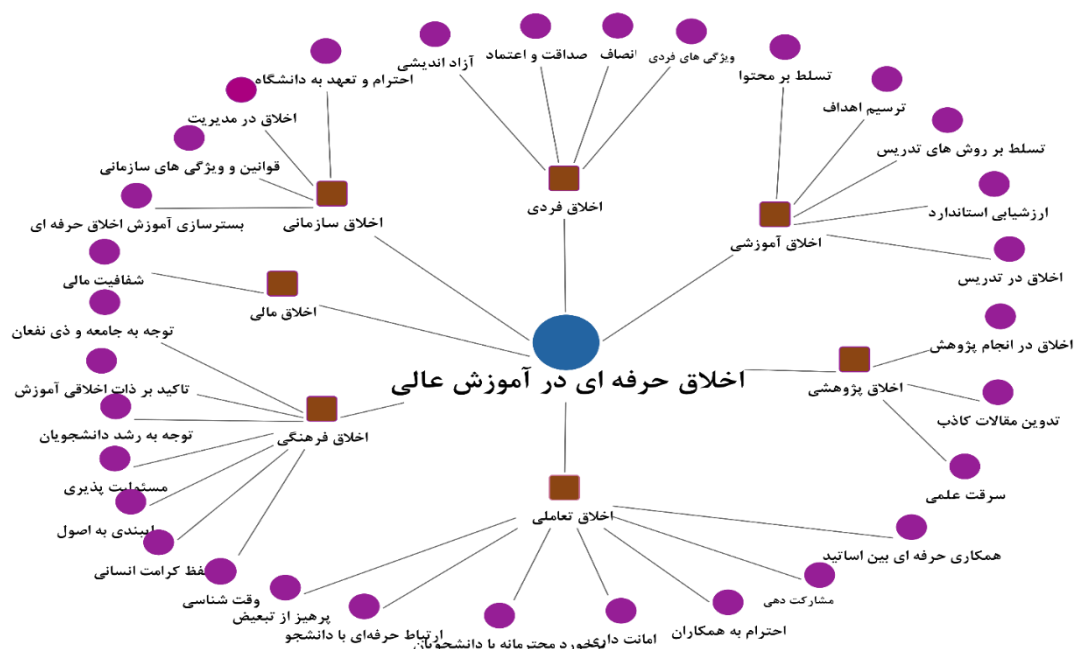
جدول ۲. استخراج مقولات و مولفه‌های اخلاق حرفه ای اساتید در نظام آموزش عالی

Table 2. Extraction of categories and components of professional ethics of professors in the higher education system

مؤلفه‌ها	مقولات	مؤلفه‌ها
ویژگی‌های فردی	اخلاق فردی	
قوانین و ویژگی‌های سازمانی تعهد سازمانی	اخلاق سازمانی	
تسلط به روش‌های تدریس ارزشیابی استاندارد تسلط بر محتوا	اخلاق آموزشی	
تدوین مقالات کاذب سرقت علمی	اخلاق پژوهشی	اخلاق حرفه ای اساتید در آموزش عالی
شفافیت مالی	اخلاق مالی	
حفظ کرامت انسانی وقت شناسی	اخلاق فرهنگی	
ارتباط حرفه ای با دانشجو تبعیض جنسیتی- نژادی ارتباط حرفه ای با همکار	اخلاق تعاملی	

جدول ۲ مولفه‌های استخراج شده به عنوان مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای اساتید در آموزش عالی را براساس مصاحبه با نخبگان نشان می‌دهد. بدین ترتیب اخلاق حرفه‌ای در آموزش عالی شامل ۷ مقوله اصلی اخلاق آموزشی، پژوهشی، فردی،

سازمانی، مالی، تعاملی و فرهنگی می‌باشد. شبکه مضامین مربوطه را می‌توان در شکل ۲ مشاهده نمود. در نهایت با توجه به دو مرحله قبلی به روش فراترکیب الگوی نهایی حاصل از ترکیب تحلیل اسناد و مصاحبه‌ها صورت زیر بدست آمد.

شکل ۱. الگوی نهایی اخلاق حرفه‌ای اساتید در نظام آموزشی

Figure 1. The final model of teachers' professional ethics in the educational system

بحث

تعهدات حرفه‌ای اساتید شکل گرفته و دارای چهار ویژگی اساسی اتیکت- حرفه‌ای، اخلاق در تعاملات اجتماعی حرفه‌ای، اخلاق در مسائل و کارکردهای تکنیکی حرفه‌ای، ارزش‌ها و باورهای درون فردی اختصاصی حرفه بوده و نیازمند برخورد اساتید از توانمندی‌های اخلاقی، دانش اخلاقی، استدلال اخلاقی و خودتنظیمی اخلاقی است.

در مطالعه مشابه دیگر، سلاجقه و صفری (۱۳۹۴) نشان دادند که بین تمام مؤلفه‌های اخلاق آموزشی به جز پرداختن به موضوعات حساس، داشتن روابط دوگانه با دانشجویان و احترام به محل آموزش با عملکرد استادان رابطه‌ی معناداری وجود دارد. همچنین، قنبری و همکاران (۱۳۹۴) اعتقاد دارند بین وضعیت موجود و مطلوب رعایت استانداردهای اخلاق حرفه‌ای شکاف وجود دارد. نتایج الگویابی معادلات ساختاری نشان داد که اثر مستقیم

به دنبال بررسی منابع معتبر و تکیه بر مصاحبه با خبرگان، با هدف ایجاد الگوی اخلاق حرفه‌ای اساتید در نظام آموزش عالی، مقاله حاضر به ۷ مقوله اصلی اخلاق آموزشی، پژوهشی، فردی، سازمانی، مالی، تعاملی و فرهنگی دست یافت. این یافته با مطالعه الماسیانی (۱۳۹۵) تاحدودی همسو می‌باشد که در آن در تجزیه و تحلیل متن مصاحبه‌ها در کدگذاری باز ۱۱۸ مقوله و در کدگذاری محوری بر اساس شباهت موضوعی در ۱۹ دسته قرار گرفتند و در کدگذار انتخابی در ۵ مقوله اصلی حول محور اصلی پژوهش اخلاق حرفه‌ای قرار گرفتند. این ابعاد به ترتیب شامل: توجهات آموزشی، عوامل سازمانی، اعتدالی اخلاق فردی، عوامل رفتاری و فرهنگی اجتماعی می‌باشند. از سویی دیگر، یزدانی و ایمانی پور (۱۳۹۴) نشان دادند که اخلاق حرفه‌ای در آموزش دانشگاهی در راستای عمل به

پژوهشی در رابطه با موضوع و همچنین جامع و کاربردی بودن موضوع پژوهش می توان انتخاب مناسب موضوع پژوهش یعنی ارائه الگوی اخلاق حرفه ای اساتید در نظام آموزش عالی را از جمله نقاط قوت پژوهش حاضر دانست.

Alleyne P & Phillips K. (2011). Exploring academic dishonesty among university students in Barbados: An extension to the theory of planned behavior. *Journal of Academic Ethics*, Vol.9 No.4– Pp.323-338.

Almasiani M. (2016). Development of a model for the promotion of professional ethics of faculty members of Lorestan University, *Master Thesis, Lorestan University, Faculty of Literature and Humanities*.

Apa-American psychological association. (2003). Ethical-Apa principles of psychologists and code of conduct.

Azad R, Azadi S, Abed A & et al. (2016). A Study of the Relationship between Work Ethics and Job Burnout of Teachers in Ardabil, The First International Conference on New Research in Management Studies, Shiraz, *Kharazmi Higher Institute of Science and Technology*.

Azizi A, Sepahvandi MA, Mohammadi J. (2015). The effect of teaching the principles of nursing ethics on nurses' moral judgment, *Nursing Education*, Vol. 4 No.4 – Pp.1-8.

Babaei Burk Ayad Z. (2015). The Impact of Professional Ethics on Organizational Identity and the Role-Playing Behaviors of Education Employees in Garmsi County, M.Sc. *Thesis, Islamic Azad University, Garmsi Branch*.

Ballantine, j. and Mccourt, p., 2011, “The Impact of Ethical Orientation and Gender on Final Year Undergraduate Auditing Students’ Ethical Judgments”, *accounting education*, Vol.20 – Pp.187-201.

Bani Hashemi K, Davoodi F. (2015). Occupational ethics; Components of

اخلاق حرفه ای بر تضمین کیفیت مثبت و معنادار است. از جمله نقاط ضعف پژوهش می توان به محدود بودن جامعه آماری به اساتید و همچنین محدودیت در انتخاب خبرگان به واسطه شرایط جغرافیایی اشاره کرد. با توجه به خلأهای

نتیجه گیری

با وجود اینکه امروزه تقریباً در تمامی محیط‌های سازمانی به خصوص در حیطه آموزش عالی، اخلاق حرفه ای به عنوان عامل مهم پیشگیری از بخش زیادی از انحرافات شناخته می شود، نظام آموزش عالی ایران هم اکنون با مشکلات اخلاقی و حرفه ای دست و پنجه نرم می کند. این مشکلات شامل تعارضات استاد-دانشجو، فرسودگی شغلی اساتید، فریبکاری علمی و قضاوت‌های غیراخلاقی و ... می باشد. لذا، به مسئولین دانشگاهها توصیه می شود تا به سوی شناخت الگوی حرفه ای اساتید، با هدف ارتقا اخلاق حرفه ای در آموزش عالی قدم بردارند

References

Abdollah A, Sulong Z, Said RM. (2019) An Analysis on Ethical Climate and Ethical Judgment among Public Sector Employees in Malaysia, *American Journal of Business* Vol.10 No.2 – Pp.133-142.

Agham Mohammadian HR, Hosseini SM. (2013). Psychology of Puberty and Adolescence: Developmental Psychology, *Ferdowsi University of Mashhad*, Third Edition.

Akbari Laleh M, Yazdani S, Afshar L. (2019). Explaining the experiences of value conflict resolution of teachers of Kashan University of Medical Sciences, a qualitative study, *Development Strategies in Medical Education*, Vol.6 No.1 – Pp.33-46.

Akbari M, Ghasemi Shams M, Pour Mohammad Ali Chaijani S. (2017). The Relationship between Professional Ethics and Job Conflicts with Mediation of Organizational Citizenship Behavior, *Ethics in Science and Technology*. Vol.12 No.4 – Pp.1-12.

- Khalifi S, Javadi Yeganeh MR, Nawabakhsh M. (2017). Explaining the theoretical and behavioral values of ethics among students, *Socio-Cultural Strategy*, Vol.6 No.24 – Pp.109-141.
- Khosravi H. (2017). The Impact of Common Mental Models on Conflict and Conflict Asymmetry in Working Teams, M.Sc. Thesis, *Allameh Tabatabaei University*, Faculty of Management and Accounting.
- Moradi M, Mehri Y. (2018). The Relationship between Work Ethics and Organizational Citizenship Behavior, Job Burnout and Knowledge Sharing, *Ethics in Science and Technology*, Vol.13 No.2 – Pp.69-78.
- Pishgar A, Kaveh MA. (2016). A Study of the Relationship between Emotional Intelligence and Conflict Styles of Managers in Tehran Province Customs, 2nd International Conference on Management and Information and Communication Technology, *Tehran, Bartar Services Company*.
- Salavati A, Rahmani M, Razman V. (2013). The Relationship between Professional Ethics and Knowledge Management, *Ethics in Science and Technology*, Vol.8 No.4 – Pp.92-101.
- Salman Panah N. (2011). A Study of Factors Affecting the Ethical Judgment of Certified Public Accountants in Iran, Master Thesis, *Islamic Azad University, Marvdasht Branch*.
- Schnall S, Haidt J, Clore G. (2008). Disgust as embodied moral judgment. *Personality and Social Psychology Bulletin*, Vol.34 – pp.1096–1109.
- Schwarzkopf et al. (2016) Empirical evidence for a relationship between narcissistic personality traits and job burnout. *Burnout Research*.
- Seidel A, Prinz J. (2013). Sound morality: Irritating and icky noises amplify judgments in divergent moral domains. *Cognition*, Vol.127, Pp.1–5.
- Professional Ethics, *The Growth of School Counselor Education*, Vol.41 – Pp.28-33.
- Barzegar B, Nasimi P. (2015). The Impact of Professional Ethics Education on the Development of Accounting Students' Reasoning and Ethical Judgment, 3rd International Conference on Accounting and Management, Tehran.
- Bear R, Nagy LM. (2017) Professional Ethics and Personal Values in Mindfulness-Based Programs: A Secular Psychological Perspective, Based Interventions, *Mindfulness in Chudzicka-Czupala A, Lupina-Wegener A, Borter S. (2013). Students' attitude toward cheating in Switzerland, Ukraine and Poland. The New Educational Review*, Vol.32 No.2 – Pp.66-76.
- Ghanbari S, Ardalani MR, Beheshti Rad Roghayeh & et al. (2015). Professional ethics of faculty members and its relationship with the quality of higher education, *Ethics in Science and Technology*, Vol.10 No.2 – Pp.39-49.
- Imanipour M. (2012). Professional ethical principles in education, *Iranian Journal of Medical Ethics and History*, Vol.5 No.6 – Pp.25-38.
- Jafari A, Rahmani H, Amiri Majd M. (2016). Predicting moral judgment in normal and gifted elementary school girls based on personal-family values and self-concept, *Cognitive and Behavioral Sciences Research*, Vol.6 No.2 – Pp.65-80.
- Jafarnejad MB. (2016). A Study of the Role of Professional Ethics and Organizational Commitment in Job Burnout of Principals Case Study: Principals of Marand Education Schools in the 94-95 Academic Year Educational Sciences, *Islamic Azad University, Marand Branch*.
- Jahangirzadeh MR. (2011). Cognitive-evolutionary perspectives on moral development. *Moral Knowledge Quarterly*, Vol.2 No.4 – Pp.101-122.

- Smith M, Lee Khh, Charoen sukmongkol pp, Elkassabgise A. (2009). Aspect of accounting code of Ethics in Canada, Egypt and Japan. *SSRN*, Vol.24 – No.6 – Pp.26-34.
- Taji E. (2013). The Role of Irrational Beliefs in Predicting Conflict Management Sikhs of Managers of Non-Selective Universities of Mashhad, M.Sc. Thesis, Ferdowsi University of Mashhad, *Faculty of Educational Sciences and Psychology*.
- Wairimu S N. (2016). Influence of Principals' Interpersonal Conflict Resolution Strategies on Teachers' Job Satisfaction in Public Schools in Lamu West Subconty, Kenya. *MSc Thesis, University of Corporate Governance Nairobi, Kenya*.
- Yadegar M. (2018). Predicting burnout based on justice and organizational commitment with emphasis on the mediating role of conflict and role ambiguity among the staff of Shiraz Islamic Azad University, *Knowledge and Research in Applied Psychology*, Vol.19 No.2 - Pp.22-34.
- Zaninotto et al. (2018) Exploring the relationships among personality traits, burnout dimensions and stigma in a sample of mental health professionals. *Psychiatry Research*, Vol.264 –Pp.327-333.
- Zhangm F. Zhao, L.zang, Y.Xu, K. Wen, X. (2019) A comparison of inquiry-oriented teaching and lecture-based approach in nursing ethics education, *Nurse Education Today*, Vol.79 - Pp.86-91.
- Seljuk A, Safari S. (2015). The relationship between professional ethics and the performance of university professors, *ethics in science and technology*, Vol.10 No.3 – Pp.103-110.
- Shabani Azad Bani M. (2017). The Relationship between Professional Ethics and Conflict Management in High School Principals in the West of Mazandaran Province, *M.Sc. Thesis, Islamic Azad University, Damavand Branch*.
- Shaghrouzaei F. (2016). The relationship between professional ethics and social competence and job performance, Master Thesis, Sistan and Baluchestan University, Educational Sciences.
- Shahmoradifar T. (2014). The Effectiveness of Teaching Emotional Process Regulation Strategies in Ethical Judgment with respect to Working Memory, *M.Sc. Thesis, Kharazmi University, Faculty of Psychology and Educational Sciences*
- Sheikh Zakariaee N, Atashzadeh Shourideh F. (2015). The Relationship between Professional Ethics and Organizational Commitment in Professors of Kurdistan University of Medical Sciences, *Journal of Nursing and Midwifery*, Vol. 25 No.91 – Pp.21-30.
- Silva D. (2010) The Contribution of Psychological Capital to Entrepreneurs Success during Recessionary Times. Submitted to the no refereed stream *New Zealand Applied Business Educators Conference 27 & 28 September Napier*.